

Szymanowskiego Karola

Dzielnice: Praga Północ

Osiedla: Nowa Praga

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1957

Opis

Karol Maciej Szymanowski herbu Korwin/Ślepowron (1882-1937) - kompozytor, pianista, pedagog i krytyk muzyczny. Pochodził z ukraińskiej wsi Tymoszkówka. Początkowo kształcił się w domu, później kontynuował edukację muzyczną w dzisiejszym Kirowie oraz w stolicy pod kierunkiem profesora Zygmunta Noskowskiego. W 1905 roku, wspólnie z m.in. Grzegorzem Fitelbergiem oraz Ludomirem Różyckim powołał do życia Spółkę Nakładową Młodych Kompozytorów Polskich, zwaną popularnie "Młodą Polską". Przez kolejne siedem lat dużo podróżował po całym kontynencie, w 1912 roku osiedlił się w Wiedniu. Wówczas też podpisał dziesięcioletni kontrakt a firmą Universal-Edition. Okres I wojny światowej spędził głównie w rodzinnych stronach, koncertował też w Kijowie, Moskwie oraz Petersburgu. W 1919 roku, po bezpowrotnej utracie swych dóbr, zamieszkał w Warszawie. Po licznych podróżach koncertowych w Europie i USA w 1922 roku, szukając ciszy i spokoju, odkrył uroki Zakopanego. Tam z czasem wybudował swoją willę "Atma", zamieszkując w niej ze względu na stan zdrowia - zaawansowana gruźlica - w 1930 roku. W latach 1927-29 był rektorem Konserwatorium Warszawskiego, od następnego roku - pomimo przeprowadzki - obejmując taką samą funkcję w Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie. Zły stan zdrowia nie przeszkodził mu w licznych trasach koncertowych. Jego dorobek muzyczny można podzielić na trzy okresy - w pierwszym był pod wpływem romantyków (liczne pieśni i utwory fortepianowe, operetka "Loteria na męża", "Symfonia f-moll", "Symfonia b-dur"), w drugim (lata 1914-22) zafascynował się muzyką Wschodu ("Pieśni muezzina szalonego", "Pieśni księżniczki z baśni", "Mity" na skrzypce i fortepian, pantomima "Mandragora") zaś w trzecim inspirowała go polska muzyka ludowa (balet "Harnasie", "IV Symfonia koncertująca") oraz renesansowa ("Stabat Mater", "Veni creator"). Ogólnie w swym dorobku miał 79 kompozycji. Zmarł podczas kuracji w klinice Du Signal w Lozannie.

Spoczywa:

Krypta Zasłużonych na Skałce w Krakowie.

Upamiętnienia:

ul. Nowy Świat 47 - tablica na frontowej ścianie kamienicy, w której mieszkał w latach 1924-29 (odsłonięcie - druga połowa lat 40-tych XX w.).

Ciekawostki

Stan obecny:

Bloki osiedla Praga II. Powstały wg proj. Jerzego Gieysztora i Jerzego Kumelowskiego. Na 50 hektarach chciano postawić praski MDM dla ponad 20.000 osób. Założenie było takie, że osiedle miało być narodowe i socjalistyczne i architekci zinterpretowali je w ten sposób. Bloki te zostały wpisane do rejestru zabytków i tu zaczął się problem, bowiem nie można ich było ocieplić styropianem ze względu na zabytkowe okładziny "nadające charakter miejscu". Sprawa utknęła w miejscu na długi czas, co widać na naszym zdjęciu.

Data nadania nazwy: 1957.05.28
